

Nr: AC2404 13601

Het College van Beroep voor de Examens,
mr. M.H.G.M. van Fessem, voorzitter, dr. R. Wilders, R.V. van Beek, leden.

BESLISSING inzake het beroep van mevrouw [REDACTED], hierna te noemen “appellante”, ingesteld bij schrijven van 4 april 2024, tegen de beslissing van 21 maart 2024 van de examencommissie Interdisciplinaire Sociale Wetenschap van de Faculteit Maatschappij- en Gedragswetenschappen hierna te noemen “verweerster”, waarin het verzoek van appellante om dispensatie van de aanwezigheidsplicht voor de vakken *Onderzoeksmethoden 1*, *Academische Vaardigheden 2*, en *Cultuur en Context* is afgewezen.

I. Ontstaan en loop van het geding

Bij besluit van 21 maart 2024 is het verzoek van appellante om dispensatie van de aanwezigheidsplicht voor de vakken *Onderzoeksmethoden 1*, *Academische Vaardigheden 2*, en *Cultuur en Context* wegens persoonlijke omstandigheden, afgewezen. Tegen dit besluit is het beroep van 4 april 2024 gericht. Bij schrijven van 10 april 2024 is verweerster verzocht om in overleg met betrokkene na te gaan of een minnelijke schikking tot de mogelijkheden behoort. Het gesprek tot minnelijke schikking heeft plaatsgevonden op 23 april 2024, maar heeft niet geleid tot een oplossing van het geschil. Bij schrijven van 26 april 2024 heeft verweerster een verweerschrift ingediend. Het beroep is behandeld tijdens een zitting op 23 mei 2024, waar appellante is verschenen. Namens verweerster zijn verschenen [REDACTED], lid van de examencommissie, en [REDACTED], ambtelijk secretaris van de examencommissie.

II. Motivering

Standpunt van appellante

Appellante heeft zich blijkens de stukken en het verhandelde ter zitting, zakelijk weergegeven, op het volgende standpunt gesteld.

Appellante kan zich niet verenigen met het besluit en meent dat haar dispensatie had moeten worden verleend omdat zij de werkgroepen voor de vakken *Onderzoeksmethoden 1*, *Academische Vaardigheden 2*, en *Cultuur en Context* heeft moeten missen om medische redenen. Op 9 februari 2024 heeft appellante bij een ongeval haar enkel gebroken, waarna zij op advies van de chirurg heeft moeten rusten totdat zij op 23 februari werd geopereerd. De week na de operatie heeft appellante onder medicatie thuis doorgebracht. Appellante stelt dat zij direct na het ongeluk haar docenten heeft laten weten dat zij werkgroepen zou moeten missen en contact heeft opgenomen met de studieadviseurs. In totaal heeft appellante drie weken werkgroepen gemist. Appellante stelt dat zij zich gedurende die periode zoveel mogelijk op de hoogte heeft gesteld van hetgeen in de werkgroepen is gebeurd en aan alle groepsopdrachten heeft meegewerkt. Appellante meent dat een studievertraging van zes maanden vanwege het missen van drie weken werkgroepen onevenredig is. Appellante zal hierdoor niet alleen een half jaar extra collegegeld moeten betalen, maar ook pas een half jaar later met een masteropleiding kunnen beginnen, waarbij zij zich bovendien zal moeten beperken tot masteropleidingen met een startdatum in februari. In afwachting van de uitspraak van verweerster stelt appellante alle overige werkgroepen en colleges te hebben bijgewoond, alle opdrachten op tijd te hebben ingeleverd en alle tentamens te hebben gemaakt.

Standpunt van verweerster

Verweerster heeft zich blijkens de stukken en het verhandelde ter zitting, zakelijk weergegeven, op het volgende standpunt gesteld.

Verweerster erkent dat appellante de werkgroepen buiten haar schuld heeft gemist. Verweerster stelt dat het vak *Cultuur en Context* een kort, intensief vak is dat de basis vormt voor de rest van de opleiding en dat appellante 3 weken van de 2 maanden werkgroepen heeft gemist. Voor het vak *Onderzoeksmethoden 1* was verweerster in eerste instantie bereid tot een schikking over te gaan totdat de examinerator liet weten te betwijfelen of de leerdoelen nog kunnen worden gehaald nu appellante één opdracht niet heeft gemaakt en een toetsonderdeel dat 35% van het eindcijfer vormt niet heeft gehaald. De examinerator heeft ook laten weten twijfels te hebben bij de groepssamenwerking van appellante. Verweerster ziet derhalve geen grond haar besluit van 21 maart 2024 ten aanzien van deze twee vakken te herzien.

Ter zitting blijkt dat het beroep van appellante nog slechts twee vakken, te weten *Onderzoeksmethoden 1* en *Cultuur en Context* betreft, daar appellante het vak *Academische Vaardigheden 2* hoe dan ook niet heeft behaald.

Het College overweegt als volgt

1. Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.
2. Artikel 7.13, tweede lid, WHW bepaalt dat in de onderwijs- en examenregeling, onverminderd het overigens in deze wet ter zake bepaalde, per opleiding of groep van opleidingen de geldende procedures en rechten en plichten dienen te worden vastgelegd met betrekking tot het onderwijs en de examens.
3. De WHW bepaalt – voor zover hier van belang – het volgende:

Artikel 7.13 Onderwijs- en examenregeling

1. *Het instellingsbestuur stelt voor elke door de instelling aangeboden opleiding of groep van opleidingen een onderwijs- en examenregeling vast. De onderwijs- en examenregeling bevat adequate en heldere informatie over de opleiding of groep van opleidingen.*
2. *In de onderwijs- en examenregeling worden, onverminderd het overigens in deze wet ter zake bepaalde, per opleiding of groep van opleidingen de geldende procedures en rechten en plichten vastgelegd met betrekking tot het onderwijs en de examens. Daaronder worden ten minste begrepen:*
(...)
t. waar nodig, de verplichting tot het deelnemen aan praktische oefeningen met het oog op de toelating tot het afleggen van het desbetreffende tentamen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie vrijstelling van die verplichting te verlenen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen,

4. De Onderwijs en Examenregeling Bachelor Interdisciplinaire Sociale Wetenschap 2023-2024 (hierna: OER) bepaalt – voor zover van belang – het volgende:

Artikel A.8.1 Hardheidsclausule

In gevallen waarin de onderwijs- en examenregeling niet voorziet, en in gevallen waarin sprake is van onevenredige benadeling of onbillijkheid van overwegende aard, beslist de decaan waaronder de opleiding valt, tenzij het de bevoegdheid van de examencommissie betreft.

[...]

Artikel B.1.1. Begripsbepalingen

[...]

d) inspanningsverplichting: in de cursushandleiding gedefinieerde eisen waaraan studenten dienen te voldoen met betrekking tot (a) het naleven van deadlines voor het inleveren van toetswerk en opdrachten, (b) het naleven van de aanwezigheidsbepalingen, (c) het deelnemen, behoudens overmacht, aan toetsmomenten en (d) actieve deelname

aan het onderwijs, zulks ter beoordeling van de docent(en), zonder dat een positieve beoordeling van de actieve deelname aan het onderwijs (in cijfers of anderszins) mag gelden als voorwaarde voor deelname aan andere onderdelen van de toetsing;

[...]

Artikel B.5.2 Deelname aan onderwijs en aanwezigheid

1. In geval aan een onderwijseenheid een of meer werkgroepen/practica zijn verbonden is de student in beginsel verplicht deze bijeenkomsten bij te wonen en zich op deze bijeenkomsten terdege voor te bereiden. In de cursushandleiding van de onderwijseenheid wordt de aanwezigheidsplicht nader toegelicht.

2. Wanneer de student door omstandigheden niet bij een werkgroep/practicum aanwezig kan zijn, dient de student de docent hiervan te verwittigen, met opgave van redenen.

3. Indien de student door omstandigheden niet aan de aanwezigheidsverplichting kan voldoen, beoordeelt de docent, nadat de student een nadere toelichting en motivatie heeft kunnen geven, of en op welke wijze de student alsnog aan deze verplichting kan voldoen.

4. Indien de student het niet eens is met het besluit van de docent zoals bedoeld in lid 3, kan de student zich wenden tot de examencommissie.

5. De examencommissie kan, na een gemotiveerd verzoek van de student, een uitzondering maken op de aanwezigheidsverplichting.

[...]

Artikel B.5.3 Cursushandleiding

1. Elke onderwijseenheid heeft een cursushandleiding, die wordt gepubliceerd in de digitale leeromgeving. De cursushandleiding is opgesteld volgens standaardrichtlijnen van CSW/GSSS en bevat ten minste de volgende informatie:

a) Algemene informatie over de onderwijseenheid, zoals de titel, inhoud en de werkvorm van de onderwijseenheid;

b) De leerdoelen van de onderwijseenheid en hoe die zich verhouden tot de eindtermen van de opleiding;

c) De voor de onderwijseenheid geldende ingangseisen;

d) De voor de onderwijseenheid geldende inspanningsverplichting:

i. Regels met betrekking tot de deelname aan het onderwijs en afwezigheid voor zover deze afwijken van de in de OER genoemde;

ii. Regels met betrekking tot het door de student te verrichten studie- en toetswerk;

[...]

5. De Regels en Richtlijnen van de Examencommissie Interdisciplinaire Sociale Wetenschap 2023-2024 (hierna: RRvE) bepaalt – voor zover van belang – het volgende:

Artikel 1.3 Maatstaven

De examencommissie hanteert een aantal algemene maatstaven bij beslissingen aangaande studentverzoekschriften of bij behandeling van fraude- en plagiaatmeldingen.

Deze zijn:

[...]

c) mildheid ten opzichte van de student die door omstandigheden buiten haar of zijn schuld in de voortgang van de studie vertraging dreigt te ondervinden;

[...]

e) het naleven van de door docent in de cursushandleiding geformuleerde regels (waaronder de inspanningsverplichting);

6. In de cursushandleiding voor het vak *Cultuur en Context* staat – voor zover van belang – het volgende vermeld:

5.1 INSPANNINGSVERPLICHTINGEN

Als noodzakelijk voorwaarde om de cursus succesvol te kunnen afsluiten dienen studenten te voldoen aan twee inspanningsverplichtingen:

[...]

2. Deelnemen aan voldoende werkcolleges. Een bijeenkomst missen kan alleen bij hoge uitzondering; dit is ter beoordeling van de werkcollegedocent. Meer dan drie

bijeenkomsten missen, ongeacht de reden, leidt automatisch tot uitsluiting van de cursus voor het lopende cursusjaar. Er mag tijdens deze cursus maximaal één bijeenkomst gemist worden. Het missen van een bijeenkomst is bedoeld om onvoorziene omstandigheden, zoals ziekte, of situaties van overmacht, zoals het uitvallen van een trein, op te vangen. Het is niet bedoeld om een dag vrij te nemen. Als een tweede bijeenkomst gemist wordt dient de desbetreffende student contact op te nemen met de cursuscoördinator (zie §1.2) en een duidelijke uitleg te geven voor deze tweede afwezigheid. De coördinator zal dan, in overleg met de hoofddocent, beoordelen of de reden gegrond is. Bij een ongegronde reden is verdere deelname aan de lopende cursus onmogelijk. Wanneer er meer dan twee bijeenkomsten gemist worden volgt automatisch uitsluiting van verdere deelname aan de cursus.

7. In de cursushandleiding voor het vak *Onderzoeksmethoden 1* staat – voor zover van belang – het volgende vermeld:

Inspanningsverplichting:

Dit vak kent de volgende inspanningsverplichtingen:

[...]

2. Aanwezigheid, gedegen voorbereiding, en actieve participatie bij de werkgroepen van dit vak is verplicht. Als je door omstandigheden niet bij een werkgroep aanwezig kan zijn dien je jouw werkgroep docent hiervan vooraf, met opgaaf van reden, te verwittigen. Je mag maximaal 20% (met afronding naar beneden) van de werkgroep sessies missen. Dit betekent voor dit vak dat er slechts 3 werkgroep(en) gemist mogen worden. Bij te veel afwezigheid word je voor deelname van het vak uitgesloten.

8. Voor wat betreft het vak *Cultuur en Context* stelt het College vast dat de cursushandleiding niet eenduidig is ten aanzien van het aantal bijeenkomsten dat mag worden gemist. Niettemin, vermeldt artikel 5.1, lid 2 van de cursushandleiding: “Meer dan drie bijeenkomsten missen, ongeacht de reden, leidt automatisch tot uitsluiting van de cursus voor het lopende cursusjaar.” Niet betwist is dat appellante voor het vak *Cultuur en Context* drie bijeenkomsten heeft gemist.
9. Niet in geschil is dat appellante drie weken werkgroepen heeft gemist wegens omstandigheden die buiten haar schuld liggen. Het College acht het niet onredelijk om aan te nemen dat appellante aan haar inspanningsverplichting heeft voldaan.
10. Het College stelt tevens vast dat appellante door het besluit van verweerster aanmerkelijke studievertraging zal oplopen. Op grond van artikel B.5.2, lid 5, van de OER kan de examencommissie een uitzondering maken op de aanwezigheidsverplichting. Op grond van artikel 1.3 van de RRvE, onder c., dient de examencommissie mildheid te betrachten wanneer een student buiten haar schuld studievertraging dreigt te ondervinden. Daarnaast heeft verweerster ook op basis van de hardheidsclausule van artikel A.8.1 van de OER de mogelijkheid onevenredige benadeling te voorkomen.
11. Alles overziend komt het College tot het oordeel dat verweerster onvoldoende heeft onderbouwd waarom geen toepassing is gegeven aan die mildheid en waarom de hardheidsclausule niet van toepassing zou zijn. Het beroep tegen dit besluit is daarom gegrond.

III. Beslissing

Het College van beroep voor de Examen

1. verklaart het beroep gegrond;
2. vernietigt de beslissing van 21 maart 2024 en draagt verweerster op binnen twee weken na dagtekening een nieuw besluit te nemen met inachtneming van deze beslissing;

3. bepaalt dat afschrift van deze beslissing gezonden wordt aan:

- partijen;
- de decaan van de Faculteit Maatschappij- en Gedragwetenschappen;
- het College van Bestuur en
zonder vermelding van de namen van betrokkenen ter beschikking wordt gesteld aan belangstellenden.

Amsterdam, 8 augustus 2024

S.E. Knijnsberg
secretaris

mr. M.H.G.M. van Fessem
voorzitter

Tegen deze beslissing kunt u binnen 6 weken beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. Voor meer informatie zie www.raadvanstate.nl/studentenzaken